

uitnodiging

uitnodiging

Samen Slimmer 2026

Kunstfort Vijfhuizen

(13.00-18:00)

07
mei

Beste Griffie,

Op donderdagmiddag 7 mei organiseert het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland de jaarlijkse bijeenkomst Samen Slimmer. Tijdens deze middag staat de rol van cultureel erfgoed binnen de Omgevingswet centraal, met aandacht voor de integrale benadering in beleid en uitvoering. De bijeenkomst brengt erfgoedambtenaren en professionals uit ruimtelijke ordening, vergunningen, stedenbouw, landschap en planologie samen.

Gemeenten staan voor grote opgaven, zoals woningbouw, de wateropgave en verduurzaming. Tegelijkertijd speelt cultureel erfgoed een belangrijke rol in de identiteit van de leefomgeving. Het verbinden van deze opgaven vraagt om een integrale benadering, waarbij erfgoed een volwaardige plek krijgt in beleid, plannen en het dagelijks werk. De centrale vraag tijdens de middag is hoe erfgoed hierin effectief kan worden meegenomen.

Keynote: Versnellen met Cultureel Erfgoed

De middag start met een keynote van Jan Winsemius. Versnellen van de ruimtelijke planprocessen is een van dé grote uitdagingen waar gemeenten momenteel voor staan. Plannen waar cultureel erfgoed bij betrokken is vragen om een zorgvuldige omgang. Tijdens de keynote gaat Jan Winsemius in op de vraag hoe erfgoed actief benut kan worden en vertelt hoe we cultureel erfgoed strategisch kunnen positioneren in het krachtenveld van de ruimtelijke ontwikkeling. Hij weet als geen ander hoe erfgoed, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, en de woningbouwopgave aan elkaar kunnen worden gekoppeld, en weet daar ook nog de financiële haalbaarheid bij te betrekken.

Over Jan Winsemius

Jan Winsemius is eigenaar van Bureau Middelkoop, een onderzoeks- en adviesbureau op het terrein van ruimtelijke ontwikkeling. Hij is lid van diverse kwaliteitsteams, zoals het Kwaliteitsteam Hollandse Waterlinies. Hij heeft ruime ervaring in het werken met erfgoed binnen complexe gebiedsopgaven en de Omgevingswet.

Werksessies

Na de keynote zijn er 4 werksessies waaraan je kunt deelnemen:

- **Werkessie 1: Integraal werken.** Integraal werken is voor veel gemeenten een ambitie, maar hoe zorg je er als erfgoedambtenaar voor dat erfgoed ook structureel wordt meegenomen in andere beleids- en uitvoeringsdomeinen? In deze werksessie verkennen we de rol van de erfgoedambtenaar binnen de gemeentelijke organisatie. Hoe blijf je aangehaakt bij thema's als wonen, duurzaamheid, mobiliteit en economie? In deze sessie nemen we je mee in een praktische aanpak voor integraal werken en om erfgoed op het juiste moment te laten meedoen.
- **Werkessie 2: Borging van de omgeving van het monument in het omgevingsplan.** In deze werksessie staat de borging van de omgeving van het monument in het omgevingsplan centraal. Dat roept in de praktijk veel vragen op: hoe geef je hier concreet invulling aan in het omgevingsplan? Welke keuzes maak je, en wie moet daarbij betrokken zijn? De RCE heeft recent samen met de Steunpunten en Bas Schout een stappenplan voor de borging van de omgeving van het monument gepubliceerd. Naar aanleiding van dit stappenplan verkennen we de verschillende manieren en

aanvliegroutes om de ‘omgeving van’ te borgen via werkingsgebieden en planregels, en staan stil bij het belang van interdisciplinaire samenwerking.

- **Werk sessie 3: Rondleiding Kunstfort Vijfhuizen.** De derde werksessie bestaat uit een rondleiding op en rond Kunstfort Vijfhuizen door Rabiaâ Benlahbib. Deze locatie maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam, een verdedigingslinie uit de periode 1880–1914 die sinds 1996 op de UNESCO Werelderfgoedlijst staat. Het fort is in 2005 getransformeerd tot kunstfort en functioneert als zoöperatie, waarin samenwerking tussen mens, natuur en economie centraal staat. De locatie laat zien hoe erfgoed, herbestemming, landschap en hedendaagse functies samenkomen. Tijdens de rondleiding verkennen we hoe het fort en zijn omgeving zich hebben ontwikkeld en welke keuzes daarbij zijn gemaakt.
- **Werk sessie 4: Het omgevingsprogramma.** Het omgevingsprogramma is voor gemeenten één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet. Lange tijd bleef dit instrument onderbelicht, maar steeds meer gemeenten verkennen inmiddels de mogelijkheden van een programma voor cultureel erfgoed. Daarbij leven veel vragen: waarom is zo’n programma eigenlijk handig? Kies je voor een afzonderlijk erfgoedprogramma, of juist voor een integraal programma omgevingskwaliteit? En wat vraagt dit in de praktijk van organisatie, beleid en uitvoering? In deze werksessie gaan we in op de plek van het programma binnen de beleidscyclus en verkennen we hoe je het instrument effectief kunt inzetten. Marie-Catherine Houkes, programmamanager Omgevingswet bij de gemeente Horst aan de Maas, deelt haar ervaringen vanuit de praktijk. In Horst aan de Maas fungeerde erfgoed als pilot voor de ontwikkeling van een breder programma omgevingskwaliteit, stevig verankerd in de omgevingsvisie, in samenhang met landschap en recreatie/toerisme. De werksessie biedt zowel strategisch inzicht als praktische handvatten voor gemeenten die aan de slag willen met het omgevingsprogramma en erfgoed daarin een stevige en zichtbare positie willen geven.

Voor wie en aanmelden

De bijeenkomst is bedoeld voor erfgoedambtenaren en andere professionals die werken aan erfgoed, ruimtelijke ordening, vergunningen, stedenbouw en landschap binnen gemeenten in Noord-Holland.

[Aanmelden](#)

© 2025 info@steunpuntcultureelerfgoednh.nl |

www.steunpuntcultureelerfgoednh.nl

Het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland wordt uitgevoerd door stichting [MOOI Noord-Holland](#) in opdracht van provincie Noord-Holland.

MOOI
NOORD-
HOLLAND

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT

We willen je graag gericht informeren: [Update mijn profiel](#).

Wil je helemaal geen berichten meer ontvangen? Schrijf je dan [hier](#) uit.